

304

Rigsarkivet

0008

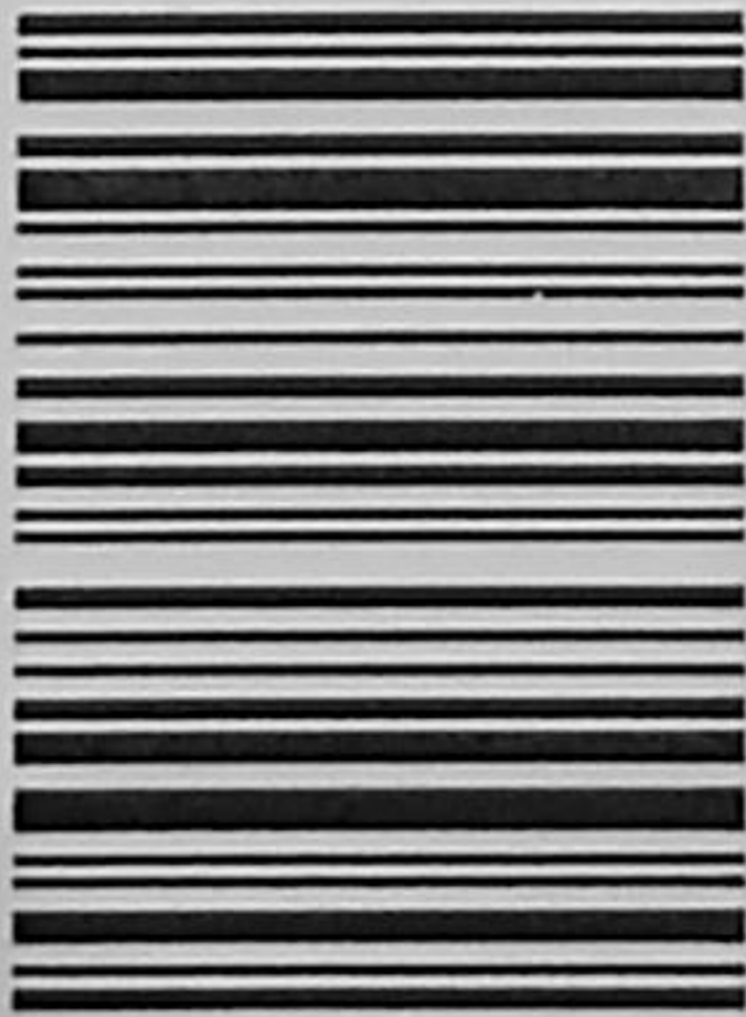
Forsvarskommandoen
Marinestaben

1934 - 1990

V. Diverse sager

Forhandlinger med
British Naval Party 1737
1945 -
1946
m.m.

V-21 - V-22

8027721341

SØVÆRNET UNDER DEN NYE FORSVARSORDNING.

Hr. Formand.

M. Kammerling

Mine Herrer.

På Opfordring af vort Selskabs Bestyrelse skal

Jeg har igen i
den sidste
skrevet om Sø
vernet som Sø
vernets

jeg i Aften have den Ære at give et Overblik over mit Syn

på Søværnets Fremtid, som nu - i hvert Tilfælde i nogle

År - bliver under de i Foråret og i Sommer vedtagne

Forsvarslove.

Jeg vil straks forudskikke, at Emnet er så omfattende, at ikke alle må forvente, at deres særlige Område kan blive behandlet.

Det vil være naturligt først at kaste et Blik på disse Loves Tilblivelseshistorie.

Det er Selskabets Medlemmer bekendt, at Søværnets Linie efter 5' Maj 1945 var

først at samle Personellet

derefter rydde op efter Tyskerne

og derefter så hurtigt som muligt at komme i Gang

med Uddannelse og Øvelser og med Minestrygningen, der var et nødvendigt og naturligt Arbejde at tage op for at rense Farvandene for vor egen og for den internationale Skibsfarts Sikkerhed.

Allerede første Sommer lykkedes det at få en Skoledeling ud bestående af "Lindormen", "Hejmdal" og "Freja"; der har vist aldrig været set en så uensartet Deling; men en Begyndelse var det, og det så hurtigt efter Krigens Afslutning at kunne begynde Uddannelse på Søen var af stor Betydning.

Så blev Fregatterne og "Thetis" købt i England, medens vor nuværende Udenrigsminister var Forsvarsminister, og "Holger Danske" og "Niels Ebbesen" har siden på udmærket Måde tjent som Skoleskibe.

Alt imedens, efterhånden som man havde fået flere og flere Erfaringer fra Krigen, forberedte man en systematisk Genopbygning af Forsvaret, for Søværnets vedkommende først inden for Søværnskommandoen og Marine-staben med Bistand fra de forskellige Myndigheder og

tekniske Institutioner, og fra Foråret 1946 i Forbindelse med Forsvarskommissionen og dens mange Udvalg.

Forsvarskommissionen blev nedsat i Henhold til Lov Nr. 209 af 11' April 1946 som en Kommission til Undersøgelse og Overvejelse af Forsvarets fremtidige Ordning.

Da Kommissionens Arbejde som bekendt resulterede i de nu gældende Forsvarslove, er det naturligt at læse ^{dens} deres Kommissorium op, ~~i sin Helhed~~. Det lyder således:

Pag. 5^I f.f.

Kommissionen havde sit første konstituerende Møde den 27/6 1946, hvorefter den indkaldte en Oversigt over Værnenes øjeblikkelige Tilstand sammenlignet med Tilstanden under Forsvarsloven af 1937.

På Grundlag heraf og efter nogle Møder i Kommissionen stillede Formanden Forslag om at søge udarbejdet en Plan for Materielanskaffelser til Værnene indenfor en 3 Års Periode og inden for de ved Forsvarsloven

af 1937 oprettede Rammer, således som disse var udbygget indtil Besættelsen.

I Henhold hertil udarbejdede Søværnskommandoen en Plan for Materielanskaffelser til Søværnet i Tiden 1947-1950.

Efter en Indledning om Nutidens Søkrigsmidler, deres Anvendelse og om vore egne Erfaringer fra Sikringsperioden 1939-40 fremsattes en motiveret 3 Års Plan til et Eengangsbeløb af 306 Mill.Kr. 3: ca. 100 Mill.Kr. pr. År.

Der var i denne Plan medtaget, hvad der med Rimelighed ville kunne nås i de 3 År: Forøgelse af Skibsmateriellet, Forbedring af det bestående, Istandsættelse af Kystdefensionens Værker, Forbedring af de tekniske Institutioners Værkstedforhold, Ordning af Marinedistrikter, Bygning af Eksercerskolelejr, Mathkaserne o.s.v. - kort sagt en gennemgribende Sanering i Forbindelse med rimelige Nyanskaffelser og Nybygninger. *9. bemærket man, efter for- gubte Kystflåden, der var senere nævnte udgør Skibstyperne var her de samme som tidligere foreslået af Kystflåden og Marinestaben, nemlig:*

Kystjagere

U-både

Torpedobåde (Motortorpedobåde)

Mineskibe

Minestrygere og

Skoleskibe

foruden de nødvendige Specialskibe

en Flådesammensætning, der, da Danmark tilsluttede sig Atlantpagten, helt faldt i Tråd med de af dennes Organisation foreslåede Typer, tilføjet Eskorteskibe som et ønskeligt Led, og hertil er Fregatterne og "Thetis" velegnede.

Denne Plan har i Forbindelse med det i Foråret 1948 udarbejdede Forslag til Lov om Søværnets Ordning stadig været Grundlaget for Søværnskommandoens og Marinestabens Syn på Søværnets nødvendige og naturlige Genopbygning med de Ændringer som Tiltrædelsen af Atlantpagten og den tekniske Udvikling naturligt har ført med.

I Januar 1948 tiltrådte daværende Forsvarsminister Rasmus Hansen som Formand for Kommissionen; der står herom i Kommissionsbetænkningen: (Pag. 19^I)

"Det var Ministerens Opfattelse, at det på Basis af det for Kommissionen da foreliggende Materiale ville være vanskeligt at få tilvejebragt Realitetsforhandlinger i Kommissionen om en helt ny Forsvarsordning, tilpasset Erfaringerne fra den anden Verdenskrig.

For at få tilvejebragt et nyt Grundlag for Realitetsforhandlingerne om en ny Forsvarsordning i Kommissionen pålagde Forsvarsministeren derfor under 1' Marts 1948 Cheferne for Hær og Søværn, i Samarbejde med de tilforordnede militære sagkyndige og Embedsmændene i de militære Ministerier at udarbejde Forslag til en ny Forsvarsordning, idet følgende Retningslinier skulle lægges til Grund ved Arbejdets Udførelse.":

Pag. 4 II.

2

For Søværnets Vedkommende gik Søværnskommandoen og Marinestaben i Gang med at udarbejde et Lovforslag;

men det viste sig hurtigt, at det, når Punkt 2 skulle tilgodeses, ikke var muligt at holde det inden for den forlangte økonomiske Ramme.

Herom skriver Søværnskommandoen: (Pag. 5 ^{II})

"Det har ved de indenfor Søværnskommandoen stedfundne Overvejelser været anset for naturligt, at den foreslåede Udgift til Søværnet ikke skulle overskride en Trediedel af det Søværnet, Hæren og Luftvåbnet tilsammen anviste Beløb. Dette har imidlertid, sammenholdt med de materielle og personelle Mindstekrav, som Løsningen af de i Direktivets Punkt 2 angivne Opgaver stiller, ikke vist sig muligt, idet den i det følgende foreslåede årlige Bevilling til Drift og Nyanskaffelser indenfor Søværnet på 101,3 Mill.Kr. har vist sig at være den mindste Udgift, ved hvilken der vil være blot nogen Sandsynlighed for at løse de Søværnet påhvilende Opgaver." Og i den med

Forslaget følgende Fremsendelsesskrivelse endvidere:

Tilsvarende gjorde sig gældende for de andre Værn, således at den samlede Udgift kom op på 392 Mill.Kr.

Dette var Kommissionen ikke tilfreds med og pålagde derfor Værnscheferne at udarbejde et nyt Forslag, der ikke oversteg de 242 Mill. Kr.

Hverken den kommanderende General eller jeg mente at kunne udarbejde militære Lovforslag inden for en sådan økonomisk Ramme, men mente efter nogen Overvejelse, at det var vor Pligt at stille vor Sagkundskab til Kommissionens Rådighed og fremsatte derfor noget, vi kaldte "Værnschefernes Udarbejdelse af 31' August 1948 vedrørende Anvendelse af 242 Mill. Kr. årligt til militære Formål".

For Søværnets Vedkommende blev det et årligt Budget på ca. 60 Mill. Kr., idet man forlods disponerede 1/3 d: 80 Mill. Kr. til Luftvåbnet og delte Resten mellem Hær og Søværn procentvis i samme Forhold som i 1937 - Lovene.

Søværnskommandoen fremsendte dette Arbejde ,

og "I en i tilslutning til Udarbejdelsen fremsat Udtalelse fremhævede Generalkommandoen og Søværnskommandoen, at Forslaget ikke kunne betragtes som de militære Chefers Forslag til en kommende Forsvarsordning, ud fra den Opfattelse, at en forsvarlig Forsvarsordning ikke ville kunne opstilles inden for det angivne årlige Beløb på 242 Mill. Kr.

Det var i den skitserede Ordning inden for de enkelte Værn tilstræbt at udnytte de til Rådighed stillede Midler på mest effektiv Måde, men de Styrker, der inden for den givne økonomiske Ramme ville kunne opstilles, var for små til at berettige Udarbejdelsen til Betegnelsen Forsvarsordning.

Det anførtes, at Ordningen ville være uden synderlig militær Værdi og utilstrækkelig til Løsning af de erfaringsmæssigt opstående Neutralitetsopgaver."

I Forsvarskommissionen fremsatte de sømilitære Tilforordnede tilsvarende og mere uddybende Udtalelser.

Imidlertid gik Kommissionens Arbejde i Stå i Efteråret 1948 på Grund af de skandinaviske Forsvarsforhandlinger, idet - jeg citerer - "Forsvarsministeren fandt, at de principielle Drøftelser af det danske Forsvars Nyordning ikke med det tilstrækkelige Udbytte kunne finde Sted på et Tidspunkt, da det var usikkert, i hvilken Grad det danske Forsvars Opgaver ville blive ændret som følge af internationale Aftaler, og i hvilket Omfang en Koordination af Forsvaret med andre Lande ville blive nødvendig. Genopbygningsarbejdet inden for Værnene fortsattes derfor som hidtil på Grundlag af midlertidige Bemyndigelseslove."

Som bekendt gav de skandinaviske Forsvarsforhandlinger intet positivt Resultat, og den 4' April 1949 undertegnede Danmark Den Nordatlantiske Pagt.

Derefter optoges Forsvarskommissionens Arbejde igen.

Der nedsattes, som det vil være kendt, et 5-Mands Udvalg bestående af Formanden (Rasmus Hansen), Poul Hansen (Kalundborg), Harald Petersen, Ole Bjørn Kraft

og Johannes Christiansen. Formålet var bl. a. at skabe en hurtigere Forretningsgang; endvidere nedsattes et Personeludvalg og et Udvalg for Folk og Værn.

Ved Udarbejdelsen af selve Lovforslagene har nu afdøde Departementschef K.H. Kofoed efter Forsvarsministerens Anmodning medvirket.

Forsvarskommissionen første principielle Udtalelse er af 29' Juni 1949 og er følgende:

Pag. 50 I.

4.

Arbejdet gik så videre dels i Kommissionen og dens Udvalg, dels i Ministerierne, og talrige Udtalelser indhentedes i Søværnskommandoen og Marinestaben.

Resultatet af ~~alt~~ dette Arbejde foreligger nu i følgende Love:

- 1) Lov Nr. 242 af 27/5 1950 om Forsvarets Ordning.
(Centralstyrelsen, den kommandomæssige Organisation m.v.)
- 2) Lov Nr. 276 af 18/6 1951 om Forsvarets Ordning.
(Sammensætningen af Værnene, Korpsene m.fl.).
- 3) Lov Nr. 277 af 18/6 1951 om Forsvarets Ordning.
(Personellet ved Værnene, Korpsene, m.fl.).

- 4) Lov Nr. 278 af 18/6 1951 om Ændringer i og Tilføjelser til Lov Nr. 301 af 6/6 1946 om Statens Tjenestemænd.

Og endelig Hjemmeværnsloven, der var den første, nemlig af 16' Juli 1948, Lov Nr. 336,

En Lov, Søværnskommandoen kun med Forbehold tiltrådte, og i hvilken man nu ved Lovens Revision håber at kunne få indført de i Årene indhøstede Erfaringer.

Når man nu vil vurdere disse Loves Hensigtsmæssighed i Relation til Søværnets Opbygning og Liv, er det vel kendt, at de for mange Punkters vedkommende er vedtagne imod Søværnskommandoens alvorlige Indsigelse, der fuldt ud er delt af Søværnets Myndigheder og Institutioner på så godt som alle relevante Områder.

H vad er det da, man fra sømilitær Side må være så betænkelig ved?

Jeg vil foretrække at tage nogle rent principielle Spørgsmål op.

De er følgende:

- 1) Adskillelse af Administration og Kommando.
- 2) Den tvungne Unification.

- 3) Personelordningen.
- 4) Forsvarschef og Forsvarsstab.
- 5) Ændring af de tekniske Institutioners Stilling.
- 6) Udskillelsen af Fyr- og Vagervæsen, Lodsvæsen og Søkortarkiv fra direkte Kontakt og Tjenesteforhold til Søværnskommandoen.

Abdelhøf Administration & Kommando

Det første Punkt^{er}, som det i Loven er fastsat,

2.7
en Ulykke for et så materielt betonet Værn som Søværnet, og findes da heller ikke på den Måde i noget andet Land.

Systemet medfører betydeligt forøget Arbejde i Stabene, særlig Søværnsstaben, med mange flere Skrivelser og besværlig Forretningsgang med de tekniske Institutioner. Det medfører i mange Tilfælde en Dobbeltbehandling af Sagerne.

all
Det mærkes måske stærkest i Søværnsstaben, men der mærkes det til Gengæld også. Det kan ikke nytte at skille Logistic fra det operative.

Ordningen er åben for Kompetancestridigheder og vil meget let kunne skade det gode Forhold mellem Værnene.

Det samme er Tilfældet med den tvungne
Unification.

uafgjort

Forholdet mellem Hær og Søværn var ubetinget godt
forinden disse Loves Ikrafttræden. Hvorfor har man villet
prøve at ødelægge det ved at ville gøre alt ens : søge
at tvinge Søværnet ind i Hærens Rammer, Regler og Tankegang.

Livet på Søen er og bliver forskelligt fra Livet
på Land; men det er som om, at Politikere og visse
Officerer ikke kan og ikke vil forstå det.

~~Se Pag. 32 I.~~

Lovens
Hvad fører ikke også Princippet om en Sammen-
af de to Værns Gager
blanding i et Forsvarsministerium med sig i denne Høn-
er uheldig.
~~seende?~~ Det er dygtige, flittige og velmenende Mennesker,
der arbejder i Ministeriet. (Men hvis en Søofficer ringer
op om et eller andet Spørgsmål og får fat på en af Hærens
Officerer, der selvsagt ikke har Begreb om det. Hvad
tænker han så ? Og omvendt en af Hærens Officerer får fat
på en Søofficer, der ikke har Begreb om Hærens Forhold.

Hvad tænker han så?

*Men man kan se det er meget
Begynder kan høre Aluegangsliden til.*

Det er ulykkeligt, hvis det gode Forhold mellem *side 111* Værnene skulle blive ødelagt; det må på ingen Måde ske.

Al

Så er der Sammenlægningen af Intendanturkorpserne og Lægekorpserne. Ikke mindst for vort Intendanturkorps og i Materielintendanturen er det uheldigt. En intendants Opgave i Land og om Bord er ~~vidt~~ forskellige. Ved den sidste Kundgørelse om Materielintendanturens Forhold har vi dog med Glæde set, at der, så vidt det har været muligt inden for Lovens Rammer, er taget Hensyn til Søværnets Synspunkter.

Så er der Personelordningen. Den indebærer visse gode Principper, *efter min Mening* men er gået ~~helt~~ over Bord.

I Søværnskommandoens Forslag af Juni 1948 var foreslået et forøget Antal Materielmestre, Indførelse af Orlogskaptajnsgraden for de ældste Materielmestre, bedre Lønninger og en vis Mulighed for Overgang fra Underkvartermesterskole til Søofficersskolen. *og en Registrering af Marskinimestres Forhold.*

Hvad der nu er sket er ikke Forfremmelser, som

Lønner har været de for Specialefficerer

vi alle havde ønsket i visse Tilfælde, men en Overførelse til Specialofficersgruppen, uafhængig af de pågældendes Dygtighed.

Derimod vil Uddannelsen fra Math-elev til tidligere Underkvartermester- og Kvartermestergrader kunne fortsættes nogenlunde som hidtil. Her synes ved Lovenes endelige Form ikke at være sket nogen Skade.

Men hvorfor så de nye Benævnelser? Er det ikke et typisk Udslag af tvungen Unification til ingen ~~Verdens~~ Nytte og kun til Ærgelser for os. I sig selv er det Småting, men symptomatisk.

Og de ændrede Messeforhold; hvilken tjenstlig eller personlig Fordel er der ved dem? Ingen ^{at se} for nogen af Parterne.

Endnu mere end Forholdet til de andre Værn ville det dog være til Skade for Tjenesten, om Forholdet mellem Officerer og Specialofficerer skulle lide ved Nyordningen. Det må ikke ske, og med god Vilje fra begge Sider vil det heller ikke ske.

Endelig er der Indførelse af en Forsvarschef og en Forsvarsstab.

Dette Spørgsmål har ofte været diskuteret - også her i Selskabet - og jeg tror, at Argumenterne for og imod er velkendte.

I Søværnskommandoens Betragtninger vedrørende Værnenes Ledelse, der er optrykt i Forsvarskommissionens Betænkning, gives der udførligt Rede for Søværnskommandoens Synspunkter.

Det vil dog i Aften føre for vidt at gentage disse Synspunkter; men jeg vil gerne citere Søværnskommandoens afsluttende Bemærkninger i denne Sag. De lyder således:

Se Pag. 100 I.

5.

Jeg er stadig af den Formening, at den af Søværnskommandoen foreslåede Ordning er den bedste; men på dette Punkt har Erfaringerne fra det År, der er gået, været mere positive, idet Forsvarsstaben har virket som det også af Søværnskommandoen foreslåede og ønskede koordineren-

de Organ og som Sekretariat for Forsvarsstyrelsen, hvis Møder er af betydelig Værdi.

Nedlægningen af Admiralitetskontoret og derved Udskillelsen i Fredstid af bl.a. Fyr- og Vagervæsenet og Søkortarkivet fra Søværnskommandoen er heller ikke hensigtsmæssigt. Den kommende Oprettelse af en Farvandsstyrelse vil ikke afbøde Vanskelighederne, medmindre denne underlægges Søværnskommandoen.

Hele Søværnets gamle Tilhørsforhold til Holmens Kirke mangler ganske i Loven.

Når jeg nu har kritiseret den nuværende Lov, må man ganske naturligt spørge, hvad vi da ville have? Svaret ligger klart i Søværnskommandoens Forslag af 1' Juni 1948.

Det bliver selvsagt for langt at gennemgå denne i Enkeltheder, men Tanken deri var en naturlig og hurtig Sanering af hele Søværnet efter Krigen, Indførelse af sådanne Forbedringer, som Erfaringerne efter 1937, i Sikringsperioden 1939-40 og de første Efterkrigsår har givet både for Personellets og Materiellets vedkommende,

men ikke nogen fuldstændig Omkalfatring af store Dele af Søværnets Forhold.

Derved ville man også have sparet al den Tid, der er medgået til Udarbejdelse af en Lov, der så fuldstændig bryder med de tidligere førte Linier i Søværnets Udvikling - sparet Stabspersonellet og andre for at skulle beskæftige sig med ^{tilsyneladende} nytteløse Ting i Stedet for at kunne beskæftige sig med Operationsplaner og taktiske og strategiske Spørgsmål, med hvilke vi nu er alt for langt tilbage.

Men er der da intet godt set fra Søværnets Side i de nye Love? Jo, det er der.

Først og fremmest det at der nu foreligger en Lov; ikke mindst for Personellet er det af Betydning, at der findes faste Retningslinier. Lønninger for de lavere lønnede Personelgrupper er forbedrede.

Normeringstallene er forøgede, og der er Mulighed for yderligere Forøgelse efterhånden som der er Personel til Stede, og det er nødvendigt.

Dernæst er en Del af de af Søværnskommandoen fremsatte Forslag godtaget f.eks.

Flåde- og Kystbefæstningsinspektør,

Oprettelse af selvstændigt Televæsen,

Fast Ordning af Marinekommandoer og -distrikter,

m.m.

Og for det samlede Forsvar, at der endelig er kommet Orden og Udvikling i et dansk Flyvevåben.

Jeg vil dog her indskyde, at jeg finder det uheldigt, at Søværnet overhovedet ikke disponerer over Luftfartøjer af nogen Art, hverken til taktisk Dækning, Øvelser eller Air-Sea Rescue.

Hvordan har nu Udviklingen i Søværnet formet sig i det halvandet År, der er gået, siden Lovenes Vedtagelse?

Det er her nødvendigt at tage vort Medlemskab af Atlantpagten med i Betragtning som en ganske afgørende Faktor. Det har nemlig i Forbindelse med den alvorlige udenrigspolitiske Situation medført, at der endelig er blevet bevilget Midler til Søværnets Sanering og Opbygning.

Først med Hensyn til Materiellet.

Der er tilkommet Materiel på to Måder:

dels modtaget fra USA som Våbenhjælp, dels bygget og konstrueret her i Landet, væsentligt af vore egne tekniske Institutioner.

Det er ikke Småting, Værnene har modtaget fra USA; for vort vedkommende Artilleriemateriel, Søminemateriel, Telemateriel, Intendanturmateriel, Grønlandsudrustning o.s.v. til meget betydelige Beløb foruden Tilsagn om Skibe i de to næste År, nemlig 4 mindre Fregatter af den såkaldte PCE-Type (Patrol - ^{Craft} Escort); heraf 2 i 1952 og 2 i 1953; endvidere 4 Minestrygere på ca. 270 tons og 1 Moderskib for MTB, dette sidste også i 1952.

Det mest betydningsfulde ville imidlertid være, om vi fik de 3 Hunt-jagere fra England, der så længe har været på Tale; men derom er endnu intet afgjort.

Men foruden dette er der igangsat en hel Del Arbejder for de Midler, Søværnet fik på 300 Mill.Kr.-Planen, nemlig ca. 87 Mill.Kr., der nu er forøget til ca. 105 Mill. Kr. på Grund af Prisstigningen.

Dette dækker ikke alle vore Ønsker, men dog en hel Del af dem. Jeg skal nævne, hvilke Arbejder der er optaget på denne Plan.

300 Mill. Kr.-Planen.

For Personnellets vedkommende er der - som allerede nævnt - for nogle Personelgrupper sket store Forandringer ved de nye Love.

For Søofficerspersonellet er der især 2 Forhold, der må omtales. Det ene er en Overgang af de ^{Gaaffran} ~~af vore~~ Kammerater, der tilhørte Marinens Flyvevæsen, til det nye Flyvevåben; det andet er Indrangering i Linien af Søofficerer i Reserven og af Kystofficererne.

Det første var en naturlig Konsekvens af Flyvevåbnets Oprettelse; og hvor trist det end kan være at sige ^{Farvel af vore Kammerater} ~~Farvel til de Officerer~~, der helt er uddannet og opvokset inden for Søværnet, kan vi kun glæde os over, at der nu endelig også er kommet Gang i Flyvevåbnets Opbygning og ønske dets Officerer og øvrige Personel Held og Lykke til det store Arbejde, der ligger foran for dem.

Nadundig Udtryk af

Det andet er en Følge af en stor Del af det nævnte Personels ~~lange og~~ fortsatte uundværlige Tjeneste i Søværnet i Forbindelse med politiske Løfter.

Det er en Eengangsforanstaltning; og da det sker samtidig med Afgang til Flyvevåbnet og en betydelig Opnormering, vil det ikke i samme Udstrækning få de advancementsmæssigt uheldige Konsekvenser for Liniens Officerer, som ellers ville have været Tilfældet.

Som bekendt er der nedsat en Kommission med Rektor Bang som Formand, der søger at foretage Indrangeringen så retfærdigt som muligt. Dette er selvsagt et meget vanskeligt Arbejde. Der kommer mange udmærkede Officerer ind i Søværnet, men for en stor Del Officerer med mindre Uddannelse end Liniens, og nogen uden nogensomhelst Sømandsuddannelse. Jeg tænker her på Kystofficererne. Men inden for de Områder, hvor ~~alle~~ disse Officerer har gjort Tjeneste, har de væsentligt bidraget til, at Søværnet overhovedet har kunnet komme gennem Efterkrigsårene, *og på den måde* hvorfor Søværnet skylder dem rimelige Vilkår og fastere Tilknytning; men der er her selvsagt mange Problemer at

tage Stilling til, og det står mig ganske klart,
at der vil indtræde vanskelige og uønskede Forhold
for flere af Liniens Officerer, Forhold der dog i
nogen Grad senere vil kunne rådes Bod på.

Men om yderligere Enkeltheder i Perso-

nelloven ved jeg, at vort Selskabs Bestyrelse har
bedt Kommandør Paulsen og Kommandør Kaalund om
nærmere at gøre Rede for på et Par senere Møde-
aftener.

*For dem Skoles
Velkommen?
Middel og Minister
afkøbt Uddannelse
og Jysk Tidning*

— 000 —

Hvordan vil nu Søværnets Liv og Virke
forme sig i de nærmest kommende År.

Det vil blive en fortsat Opbygningsperiode, og jeg tror i det Tempo, Personel kan uddannes, og Materiel kan fremskaffes.

Der vil stadig blive Kamp for at få de Midler, vi mener er nødvendige, men Forholdene fra Årene siden Krigens Afslutning og til i Foråret, hvor mange af de samme Planer og Forslag, som af Søværnskommandoen er blevet stillet Gang på Gang har måttet vente i Årevis, tror jeg ikke gentager sig. Dertil er Tiden for alvorlig, og ~~Und-~~^{Ud-}
~~skyldningen~~^{skylden}, at man skulle vente på de nye Forsvarslove, gælder ikke mere.

Det bliver en Tid med uformindsket Arbejde i Stabene og ved de tekniske Institutioner, og med forøget Samarbejde med de andre Atlantpagtmagter; en Tid med så mange Udkommandoer, som Personelforholdene på nogen Måde tillader. Minestrygningen nedskæres betydeligt, og vi vinder derved ikke så lidt Personel til de krigsmæssige Udrustninger. Til Gengæld må vi regne med, at skulle have et Inspektionsskib på Færøerne og i Nordsøen hele Året rundt, og når Grønlandsskibet om nogle År kommer, også i

de Farvande. Marinekommandoernes Stabe skal udbygges, og der vil fra alle Sider blive krævet mere Personel.

Indryk Officierskole

Der bliver ~~desværre~~ ikke Mulighed for at afse Søofficerer til Specialkursus på Forsvarsakademiet; men vi må hjælpe os ved at sende et mindre Antal Officerer til Stabsskoler i Udlandet, hvilket i en Tid, hvor Samarbejdet med fremmede Mariner er så væsentligt, i og for sig også ~~mere~~ foretrækkes.

Med Hensyn til Spørgsmålet om Krigen kommer, eller om Freden kan bevares, ^{med} må man ^{ansæ} det for tvivlsomt, om Atlantmagternes Krigspotentiel kan udbygges således, at Målet som fredsbevarende Faktor kan nås.

Vor Opgave vil imidlertid altid være at forberede os på den vanskeligste og farligste Situation, og for at mestre den, mangler vi uhyre meget endnu. Men jeg er overbevist om, at vi kan nå et godt Stykke frem i de kommende 3-4 År; men ikke engang dette er nok.

Foruden vore egne Anstrengelser består vor Styrke imidlertid i, at vi som Medlem af Atlantpagten ikke står isoleret, men kan forvente Hjælp udefra. Dog heller ikke

de andre Lande har for Tiden større Overskud - men et Resultat af det stadige og målbevidste Arbejde i Planlægningsstabene og af de danske Indlæg i Atlantpagtforhandlingerne er, at Nordregionens og ikke mindst Danmarks væsentlige Betydning nu er blevet klar for de højeste og afgørende Myndigheder inden for Pagten.

Alt dette er Forhold, der også opfordrer os i Søværnet til at yde vort yderste; Det er ikke alene ikke håbløst, men har, hvis vi får et Par År endnu, Mulighed for at være afgørende i Krigstilfælde.

Og når jeg nu har nævnt Loven som u hensigtsmæssig for Søværnet, - vi har indenfor vor egen Kreds Lov til at diskutere disse Problemer - vil jeg gerne understrege, at Loven nu er vedtaget og gælder indtil videre; vi skal altså følge den, og vi skal mere end det. Vi skal stadig holde os for Øje, at vor Opgave, vort Mål er at opbygge et Søværn så godt som overhovedet muligt under de af Regering og Rigsdag givne Love og ved Hjælp af de Midler, der af de samme Myndigheder stilles til vor Disposition. Vi skal se

at få det bedst mulige ud af Situationen og kan også erindre os, at vi ikke er det eneste Land, hvis Søværn har Vanskeligheder, tænk både på Norge og Holland.

Når jeg så skarpt har fremhævet Lovens for Søværnet så uheldige Sider, er det, fordi jeg finder, De har Ret til at høre min Mening om hele dette Arbejde. Men vi må alle - og jeg tager mig selv med - passe på, at ikke de daglige Vanskeligheder med den nye Ordning påvirker Disciplinen eller Glæden ved vort Arbejde.

Mange af Søværnets tidligere Linier er brudt og gode Traditioner er sat til Side; men ingen må kunne sige om os, at vi - vor Generation - ikke har gjort alt for at bringe Søværnet videre frem og hævde hvad godt og sundt vi har at bygge på fra vore Forfædre.

med de Herrer her
Herfor kan de bidrage med at dygtiggøre dem
til deres Tjeneste som Officerer ^{altid} med stadig at
være et godt Eksempel og ved ikke at gøre
~~fuldt udtryk for sin ledende Tjenesteværts-~~
~~ansvarlighed, d.v.s. altid at tænke~~
mere på Pligterne end på Rettigheder
deres.